

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองที่มีผลกระทบต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาที่ได้จากวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นสำคัญมานำเสนอ ออกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัย ผลกระทบ แนวแนวทาง ที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ทำการวิจัยกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากรในพื้นที่ 6 ตำบล ในอำเภอพระแดง จากบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยในกิจกรรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน การมีส่วนร่วมอยู่ด้วย ผู้ศึกษาวิจัยใช้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่ง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1.ข้าราชการส่วนภูมิภาค อำเภอพระประแดง ประกอบด้วย 1.1 นายอำเภอพระประแดง 1.2 กำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน 2.ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระประแดง ประกอบด้วย 2.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2.2 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน 3.ประชาชน อำเภอพระประแดง ประกอบด้วย 3.1 อดีตกำนัน อดีตผู้ใหญ่บ้าน 3.2 ประชาชน อำเภอพระประแดง จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งประกอบด้วยเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง และเสนอแนะแนวทางการเปลี่ยนแปลงบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยแบบสัมภาษณ์ มี 4 ข้อใหญ่ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยการสัมภาษณ์เจาะลึก อัดเสียง โดยเรียงการสัมภาษณ์ทีละคน ผู้วิจัย

สัมภาษณ์ด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจากสัมภาษณ์มาแจก และจัดเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดของการวิจัย จากนั้นมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ร่วมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอรูปแบบการพรรณวิเคราะห์ (Description Analysis)

1.3 ผลการวิจัย

ชุมชนอำเภอพระประแดง : การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สรุปว่า ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง ส่วนหนึ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้มีการปรับให้เข้ากับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกแต่ยังคง อัตลักษณ์ ของชุมชนชนบทมาสืบทอดสู่ปัจจุบัน อันเนื่องมาจากการที่พื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพ และการย้ายถิ่นฐานของประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่เข้ามาในอำเภอพระประแดง การรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง

ด้านสังคม เปลี่ยนแปลงการสังคมชุมชนชนบท จากเคยสายสัมพันธ์ที่สนิมสนมกัน เกิดความเหลื่อมล้ำ สู่การเคารพผู้ใหญ่ในชุมชนก็ลดน้อยลง คำสั่งสอนต่างๆ ทำเหมือนกับวัฒนธรรมของคนเมือง

ด้านเศรษฐกิจ อำเภอพระประแดงเป็นพื้นที่ ที่มีเนื้อติดกับกรุงเทพซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่ติดกับกรุงเทพ ความเจริญสิ่งก่อสร้างและการคมนาคม ไหลสู่อำเภอพระประแดงทำให้ รัฐส่งเสริมและสนับสนุนสู่พื้นที่ชุมชนอำเภอพระประแดง และความเจริญกรุงเทพเข้าสู่อำเภอพระประแดงอย่างต่อเนื่องและอย่างรวดเร็ว ทำให้อำเภอพระประแดงเป็นฐานทางเศรษฐกิจระดับต้นๆ

ด้านการเมือง ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ มีการปกครองภูมิภาค โดยแบ่งเป็น อำเภอ เทศบาล ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ราวปีพ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ ได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออำเภอพระประแดงก็มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองคือ กำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และมีนโยบายสนับสนุนเป็นเขตปกครองพิเศษ ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง : สู่ความเป็นเมือง

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า การปรับเปลี่ยนบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านให้เข้ากับปัจจุบัน กำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวแทนของรัฐที่อยู่ในระดับรากหญ้าที่สามารถดูแลประชาชนทั่วถึงในการรับนโยบายจากรัฐผ่านทางอำเภอ โดยกำนันผู้ใหญ่บ้านกระจายลงแต่ละหมู่บ้านช่วยนำนโยบายหรือข้อสั่งการต่างๆ ดูแลทุกข์สุขเบื้องต้น อดิคมบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำคัญในการติดต่อราชการ ทำทะเบียนราษฎรหรือนิติกรรมพาไปหน่วยราชการ โดยบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ลดบางส่วนลง แต่ยังปฏิบัติตามบัญญัติ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ทำให้

บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านยังมีซับซ้อนในบางเรื่อง และองค์การบริหารส่วนตำบล รัฐยังความสำคัญกับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ทำให้จะต้องปรับหน้าที่ให้เหมาะสมกับพื้นที่ ที่รับผิดชอบและทำหน้าที่ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ

ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง : การก้าวสู่ความเป็นเมือง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดงภาคอุตสาหกรรม เป็นอำเภอที่มีพัฒนาการเจริญเติบโตมาเรื่อยๆ ได้รับอิทธิพลความเจริญจากการกระจายตัวจากกรุงเทพเป็นช่วง ๆ ลงผลกระทบกับพื้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดเป็นสังคมเมืองและยังมีประชาชนนอกพื้นที่เข้ามาอยู่อาศัย การแสวงหาผลประโยชน์ ปัจจุบันพื้นที่ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดงเป็นพื้นที่กิ่งเมืองและสังคมเมือง การเดินทางเข้าจากกรุงเทพได้หลายทิศทาง ชุมชนอำเภอพระประแดงเหมือนกิ่งวัฒนธรรมสังคมเมือง ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง และการปกครองยังเป็นรูปแบบ ของตำบลและหมู่บ้านอยู่ มีการพัฒนาศูนย์การเชื่อมโยงกัน การคมนาคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม จากสังคมที่ค่อยๆ พัฒนาสู่สังคมที่พัฒนาแล้วมีแรงผลักดันสังคมตะวันตกและอิทธิพลกรุงเทพฯ การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง ของชุมชนชนบทที่มีแรงส่งเสริมจากภายนอกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงๆ ทำให้เกิดแนวความคิดการออกแบบเมืองในอนาคต ส่วนสำคัญจะต้องให้ประชาชนอยู่พื้นที่นั้น สามารถออกแบบเมืองในพื้นที่เอง

ผู้วิจัยเสนอ ปัจจัยที่ส่งเสริมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความเป็นเมือง อาจกล่าวได้ว่ามีหลายปัจจัย ดังนี้

ผลการวิจัย สรุปว่า

1.พื้นที่ อำเภอพระประแดงเป็นอาณาเขตเศรษฐกิจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งทำให้พื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพฯ จะได้รับความเจริญกระจายตัวเข้ามาสู่พื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว ด้านการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค สิ่งทีกล่าวมา ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง ความเจริญกระจายตัวสู่พื้นที่ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง การย้ายถิ่นฐานของประชาชน เข้ามาทำงาน และตั้งถิ่นฐานอย่างถาวร อาจกล่าวได้ว่า การเป็นชุมชนเมืองภาคอุตสาหกรรม ที่ติดกับกรุงเทพฯ ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สนับสนุนการเกิดความเป็นเมืองได้

2.ด้านสังคมและวัฒนธรรม บริบท ชุมชนอำเภอพระประแดง ก็มี “อัตลักษณ์” ที่สืบทอดกันมานานๆ ชุมชนอำเภอพระประแดงอาจจะมีตัวแปรที่ทำการเปลี่ยนแปลงจากระยะเวลาเป็นช่วงๆ บวกกับกระแสตะวันตกที่เข้าในพื้นที่ ผสมกับการที่พื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพฯ และเขตเศรษฐกิจ ทำให้ได้อิทธิพลจากวัฒนธรรมเมืองแทรก และผสมผสานแต่ก็ยังคงไว้ แล้วส่งต่อถึงรุ่นลูกหลาน ในปัจจุบัน

3.ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดงถือว่าเขตเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม ที่มีพื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพหรือเรียกว่า เมืองหลวง ทำให้ชุมชนอำเภอพระประแดงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุน ภาคอุตสาหกรรมกว่าสู่ความเติบโตสู่เมืองอุตสาหกรรมและภาคการท่องเที่ยวทำให้บาง ส่วนพื้นที่ สามารถปรับเป็นเชิงอนุรักษ์ ตามนโยบายของภาครัฐ

จากที่กล่าวมา 3 ปัจจัย ผู้วิจัยได้มีการเชื่อมโยงสู่เกิดเป็นเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และวัฒนธรรม รวมถึงพื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพ ปัจจัยที่กล่าวมาเป็นปัจจัยที่ส่งผลก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง อีกประการหนึ่ง เมืองอาจไม่ใช่ที่มีประชาชนที่หนาแน่น หรือมีตึก ที่มากมาย แต่เมืองเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือเมืองที่เป็นต้นแบบรูปแบบเมืองน่าอยู่ ดังกล่าว

ผลกระทบของการเปลี่ยนสู่ความเป็นเมือง: บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า

ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง โลกที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และก้าวไปข้างหน้ามี หลายองค์ประกอบ การพัฒนาสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านลด ความสำคัญลง ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและเทคโนโลยี ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับ อิทธิพลจากตะวันตกมากมาย การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในปัจจุบันคนในประเทศไทยมี ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น อาจบอกได้ว่า คนที่อยู่ใกล้กรุงเทพ ได้รับโอกาสการศึกษา ประกอบกับ เทคโนโลยี และการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนในกรุงเทพฯ รอบๆกรุงเทพฯ ส่งผลต่อประชาชนใน การมีส่วนร่วม ถ้าเป็นคนรุ่นใหม่ไปติดต่อทะเบียนราษฎรจากข้อมูลมือถือก็สามารถติดต่อได้ทันที ในการมีส่วนร่วมก็พบว่าจะมีการมีส่วนร่วมคนรุ่นเก่าที่เข้าร่วมประชุม คนรุ่นใหม่คิดว่าอาจเข้าร่วม กับกลุ่มการเมือง เห็นช่องทางต่างๆ หรือสื่อสารต่างๆซึ่งสามารถติดต่อหน่วยงานของรัฐได้ คนรุ่นใหม่ ได้มองข้ามกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในสถานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทำให้บทบาทอำนาจหน้าที่ของ กำนันผู้ใหญ่ ไม่มีอะไรสนองกับประชาชนในพื้นที่ ทำให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านจะต้องปรับการทำงานให้สอดคล้องนโยบายของภาครัฐ

แนวทางการปรับเปลี่ยน : บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านสู่ความเป็นเมือง

การปรับเปลี่ยนของบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านสู่ความเป็นเมือง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กำนันผู้ใหญ่บ้านในส่วนเพิ่มพูนความรู้ กำนันผู้ใหญ่บ้านกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สู่ความเข้มแข็งของระดับหมู่บ้าน ได้เสนอแนวทางในการส่งเสริม ดังนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายกับกำนันผู้ใหญ่บ้านในการปกครองท้องที่ในมากกว่า และให้ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ ที่รับผิดชอบโดยตรงได้

2. ส่งเสริมองค์ความรู้กับกำนันผู้ใหญ่บ้านให้มากกว่าเดิม และสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม

3. กำนันผู้ใหญ่บ้านควรนำแนวพระราชดำริ “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้กับชุมชนชนบทสู่ชุมชนเมือง

ผู้วิจัยได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งเสริมกว่าสู่ความเป็นเมืองหรือชุมชนเมืองรวมถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ที่เรียกว่า “บทบาทกำนันและผู้ใหญ่บ้าน” ในการทำหน้าที่ปฏิบัติในเขตที่ปกครองแต่ละหมู่บ้าน และอำนาจหน้าที่ที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ซับซ้อนกันกับหน่วยงานราชการ ที่ทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน แนวทางของคนรุ่นใหม่ในการติดต่อราชการกับการสื่อสารที่ทันสมัย ในยุคปัจจุบัน

2.อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองที่มีผลกระทบต่อบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมจากชุมชนชนบทมาสู่ความเป็นเมือง ในทุกด้านก่อเกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม และสังคม ด้านการเมือง รวมถึง พื้นที่ ที่เป็นปัจจัยหลักของการเปลี่ยนแปลง ได้นำแนวคิดการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง มาใช้ในการอธิบาย การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง มาอธิบายปรากฏการณ์กับชุมชน อำเภอพระประแดง ดังกล่าว

ชุมชนอำเภอพระประแดง : การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม

ชุมชนอำเภอพระประแดงเป็นเขตเศรษฐกิจ ทำให้มีการพัฒนาความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ชุมชนชนบทมีประชาชนที่เพิ่มขึ้นจากการย้ายถิ่นฐานเข้าและออกจากพื้นที่ ทำให้ความเป็นวิถีชีวิตของชุมชนชนบทอำเภอพระประแดงก่อเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ยังมี “อัตลักษณ์” ของชุมชนชนบทสืบทอดมาถึงปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงๆ ซึ่งสอดคล้อง กับงาน พชรินทร์ ศิริสุนทร (2556, น.251) ที่กล่าวว่า ความแตกต่างที่เกิดขึ้นกับวิถีชีวิตของคนในสังคม ได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม ระบบอุดมการณ์ ระเบียบแบบแผนธรรมเนียม ประเพณี หรือแนวกำหนดพฤติกรรม

ของบุคคลในสังคมชุมชนชนบท การเปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจัยให้ชุมชนชนบทมีการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่เติบโตขึ้นของวิถีชีวิตของคนในชุมชน นั้น ปัจจัยก่อเกิดเติบโต ดังนี้ **ด้านสังคม** ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง มีสายสัมพันธ์ที่สนิมสนมกัน เมื่อความเจริญเติบโตของกรุงเทพฯเข้ามาสู่พื้นที่ ทำให้สังคมที่เคยช่วยกัน กับเป็นสังคมต่างคนต่างอยู่ประชาชนในพื้นที่เกิดความเหลื่อมล้ำของคนที่อาศัยภายในชุมชน **ด้านเศรษฐกิจ** อำเภอพระประแดงเป็นพื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพฯ กับความเจริญกรุงเทพฯเข้าสู่อำเภอพระประแดงอย่างรวดเร็ว ได้ก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ **ด้านการเมือง** ชุมชนอำเภอพระประแดง มีการปกครองภูมิภาค โดยแบ่งเป็น อำเภอ เทศบาล ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองคือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ดูแลด้านความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้อง แนวคิดของ Henry Pratt Fairchild(อ้างถึงใน ดำรงค์ศักดิ์ แก้วเพ็ง 2556,น. 209 -210)ได้กล่าว การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นลักษณะหนึ่งของกระบวนการ แบบแผนหรือรูปแบบสังคม ซึ่งมีการผันแปรหรือมีการเปลี่ยนแปลง เป็นแนวความคิดรวมหมายถึงผลของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างกระบวนการทางสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอาจกำหนดว่าหน้าหรือด้านหลังก็ได้ เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรหรือชั่วคราว โดยการวางแผนหรือไม่มีการวางแผน เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวหรือหลายทิศทางอาจทำได้

จากข้อค้นพบดังกล่าวว่า ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง เป็นชุมชนดั้งเดิมย่อมมีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ ของชุมชน นั้นสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน และยังมีปัจจัยภายนอกทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนชนบท อาจจะไม่สอดคล้องกับ ดำรงค์ศักดิ์ แก้วเพ็ง มีปัจจัยประกอบด้วยการพื้นที่ ติดกับกรุงเทพ และกระแสนะวันตก สู่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมกับชุมชนชนบท พื้นที่ยังมีจุดเด่น เชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวถือว่าเป็นจุดขายของพื้นที่

การเปลี่ยนแปลงบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง : ความเป็นเมือง

การปรับเปลี่ยนบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านให้เข้าปัจจุบัน ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองมากขึ้น โดยได้กำหนดไว้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ช่วยน่านโยบายหรือข้อสั่งการต่างๆของรัฐบาลส่วนกลาง ผู้ภูมิภาคไปประสานประชาชนให้ปฏิบัติตามข้อกฎหมายเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้อง กรมการปกครอง (พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457) กล่าวว่า การปกครองส่วนภูมิภาค คือการปกครองในตำบลและหมู่บ้าน เป็นการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับราษฎร ในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและ แผนนโยบายของภาครัฐ บทบาทและอำนาจหน้าที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้รับ

พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ซึ่งสอดคล้อง แนวความคิดโคเฮน (Cohen 1979 อ้างถึงใน ทรนง รองคำ 2552 ,น. 18) บทบาท คือ พฤติกรรมที่ถูกคาดหวังโดยผู้อื่นสำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องปฏิบัติและยังอธิบายเรื่องบทบาท ซึ่งสรุปไว้ว่า การที่สังคมได้กำหนดเฉพาะเจาะจงให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่งนั้น เรียกว่า เป็นบทบาทที่ถูกกำหนด (prescribed role) ถึงแม้ว่าบุคคลบางคนจะไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามบทบาท ที่คาดหวังโดยผู้อื่น เรายังคงยอมรับว่า บุคคลจะต้องปฏิบัติไปตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้ ส่วนบทบาทที่กำหนดจริง (enacted role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่งของเขา ความไม่ต้องการของบทบาทที่ถูกกำหนดกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงนั้น บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นบทบาทที่ทางรัฐมอบหมายให้บุคคลทำหน้าที่ตัวกลางระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชน กำนันผู้ใหญ่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีอำนาจที่สามารถที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามเขตการปกครอง ซึ่งสอดคล้องงาน (ปธาน สุวรรณมงคล 2554 ,น. 60-65) คำว่า “อำนาจ” ยังแยกออกได้เป็น 2 คำ คือ อำนาจ และ อำนาจหน้าที่ (authority) “อำนาจ” เป็นศักยภาพที่ไม่จำเป็นต้องมีความชอบธรรม แต่ทำให้บุคคลต้องปฏิบัติเช่นกัน เช่น การบังคับข่มขู่ให้ทำตาม การใช้ความมั่งคั่งชักจูง เป็นต้น ส่วนคำว่า “อำนาจหน้าที่” มีความชอบธรรมในการสั่งการและบุคคลที่ปฏิบัติตามยอมรับในความถูกต้อง รัฐได้ให้อำนาจหน้าที่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองที่ตนเองรับผิดชอบ แต่ยังมีอำนาจที่ระบุพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ทำให้เห็นว่าการขับเคลื่อนอำนาจหน้าที่อยู่ และถูกฟ้องถ่ายให้หน่วยงานราชการทำหน้าที่แทน หลังในราวปี พ.ศ.2542 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

จากข้อค้นพบดังกล่าวว่า ในราวปี พ.ศ.2542 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น บทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ถูกลดทอนไปหรือฟ้องถ่ายให้กับหน่วยราชการงาน อำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่แทนกำนันผู้ใหญ่บ้านประชาชน ซึ่งเอกสารที่ติดจะติดต่อสามารถค้นหาจาก สื่อได้ ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่มีความสำคัญสำหรับคนรุ่นใหม่ และยังมีหน่วยราชการอยู่ในพื้นที่ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเองทำเห็นเห็นได้ว่า ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ซึ่งให้อำนาจ หน้าที่แต่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้

ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง : การก้าวสู่ความเป็นเมือง

บริบทชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง มีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ภาคเกษตรกรรมลดน้อยลง หันเข้ามาสู่ภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น และยังมีการย้ายถิ่นฐานของประชาชนภายนอกพื้นที่เข้าสู่ภายในชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง บางส่วนก็ออกทำงานนอกพื้นที่ ในราวปี พ.ศ.2550 มีการขยายตัวของกรุงเทพฯสู่ชานเมืองชุมชนชนบทรอบๆ กรุงเทพฯ ทำให้จังหวัดสมุทรปราการที่พื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพฯได้รับความเจริญเติบโตเข้ามาสู่ สมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง อีกด้วยอำเภอพระประแดง มีพื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจที่ติดกับกรุงเทพฯ ทำให้นึกได้ว่าอำเภอพระประแดงมีความเชื่อมโยงพื้นที่กับเขตเศรษฐกิจไว้ด้วยกัน ทำให้ความเจริญกระจายตัวจากกรุงเทพฯ สู่อำเภอพระประแดง ตามลำดับ กรุงเทพฯได้ขยายความเจริญกระจายตัวด้านการคมนาคมสู่อำเภอพระประแดง ซึ่งสอดคล้องแนวคิด Diffuse Urbanization (อ้างถึงใน คารณิ ปัญชรเทวกุล 2551 ,น. 60-61) กระบวนการเป็นเมืองแบบกระจายคือ การขยายบริการแบบเมืองไปในเขตชนบท ทำได้โดยการสร้างศูนย์บริการชนบท (Rural Service Centers) ที่จะอำนวยความสะดวก การเติบโตของอุตสาหกรรมของเขตชนบท ศูนย์บริการชนบทคือเมืองที่มีขนาดและระดับการลงทุนเพียงพอที่จะนำเสนอสินค้าขั้นพื้นฐาน และบริการต่างๆ การสร้างศูนย์บริการเหล่านี้จะต้องอาศัยอิทธิพลจากศูนย์กลางภาค หรือเมืองหลัก (Growth Centers) ก่อนเพื่อกระตุ้นการเกิดของศูนย์บริการเหล่านี้ ยังเป็นปัญหาอยู่เพราะปัจจุบันการสร้างเมืองหลักในหลายประเทศ และยัง สอดคล้องกับกับงาน (ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง 2556 ,น.219) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมืองไว้หลายประการดังนี้ 1.การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง หมายถึง การกระจาย (diffuser) ของอิทธิพลสังคมเมือง 2.การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง หมายถึง ปรากฏการณ์ของลักษณะการณสังคมเมืองเกิดขึ้น หรือลักษณะของสังคมเมืองในแง่ประชากร 3. การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของประชากรที่มาอยู่รวมกันอย่างหนาแน่น หรือเป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวกจากที่ไม่ใช่สังคมเมือง 4.การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของการรวมตัวอย่างหนาแน่นของประชากร ซึ่งอัตราของประชากรทั้งหมดได้เพิ่มขึ้น

ปัจจัยที่ส่งเสริมไปสู่การเปลี่ยนแปลงความเป็นเมือง อาจกล่าวได้ว่ามีหลายปัจจัย ดังนี้

- 1.พื้นที่ อำเภอพระประแดงเป็นอาณาเขตเศรษฐกิจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งทำพื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพฯจะได้รับความเจริญกระจายตัวเข้ามาสู่พื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว
- 2.ด้านสังคมและวัฒนธรรม บริบทของชุมชนชนบทอำเภอพระประแดง ย่อมมี “อัตลักษณ์”ของแต่ละชุมชน ชุมชนอำเภอพระประแดง ก็มี “อัตลักษณ์” ที่สืบทอดกันมานานๆ

3.ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนชนบทอำเภอพระประแดงถือว่าเขตเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม ที่มีพื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพหรือเรียกว่า เมืองหลวง ทำให้ชุมชนอำเภอพระประแดงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุน ภาคอุตสาหกรรมกว่าสู่ความเติบโตสู่เมืองอุตสาหกรรม

จากข้อค้นพบดังกล่าวว่า การก้าวสู่ความเป็นเมืองมีปัจจัยที่ส่งเสริมจากพื้นที่ ที่ติดกับ กรุงเทพฯ ส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมือง อาจกล่าว 2 ประการ ประการแรก พื้นที่ ที่ติดกับกรุงเทพ ประการที่สอง การรับกระแสตะวันตกเข้าสู่พื้นที่ ทำให้เป็น แรงส่งเสริมเป็นสังคมเมืองหรือชุมชนเมือง

ผลกระทบของการเปลี่ยนสู่ความเป็นเมือง: บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ในปัจจุบันนี้ โลกที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และก้าวไปข้างหน้ามีหลายองค์ประกอบ การพัฒนาสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญ ส่งผลกระทบต่อบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านลดความสำคัญลง ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและเทคโนโลยี ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลจาก ตะวันตก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่าง การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสาเหตุมา จากการศึกษและเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชีวิตประจำวัน ทำให้ประชาชนในการมี ส่วนรวมลดน้อยลง ถ้าเป็นคนรุ่นใหม่ไปติดต่อทะเบียนราษฎรจากข้อมูลมือถือก็สามารถติดต่อได้ทันที ที่ ในการมีส่วนร่วมก็พบว่าจะมีการมีส่วนร่วมคนรุ่นเก่าที่เข้าร่วมประชุม คนรุ่นใหม่แทบไม่การเข้าร่วมประชุมเลย และวัยทำงานก็ไม่มีการเข้าเลย ในการเข้าประชุมคนรุ่นใหม่คิดว่าอาจเข้าร่วมกับ กลุ่มการเมือง ระดับการศึกษาค่อยสูงขึ้น เห็นช่องทางต่างๆ หรือสื่อสารต่างๆซึ่งสามารถติดต่อ หน่วยงานของรัฐได้ เท่านั้น ซึ่งสอดคล้อง แนวความคิด Witber W. Moore (อ้างถึงในคำรงค์ศักดิ์ แก้วเพ็ง 2556 ,น. 209-210) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นเรื่อง ของการเปลี่ยนแปลงทาง สังคมเป็นเรื่อง ของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโครงสร้างสังคม นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงแบบ แผนการกระทำทางสังคม และการกระทำระหว่างทางสังคมเกิดขึ้นและการแสดงออกของ โครงสร้างทางสังคมนั้นๆ ที่เกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม ค่านิยม ผลผลิต และสัญลักษณ์ทาง วัฒนธรรม

จากข้อค้นพบดังกล่าวว่า การเปลี่ยนสู่ความเป็นเมือง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน ลด น้อยลงอันเนื่องมาจาก ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เทคโนโลยีที่ก้าวไกลทำให้ประชาชนไม่พึ่ง กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้ว ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านหมดอำนาจ ตามลำดับ ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ที่ให้อำนาจ หน้าที่กับ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ทำให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านจะเปลี่ยนการทำงาน ด้านการพัฒนา ด้านการ ประสานงานหน่วยงานราชการ ด้านการช่วยเหลือลูกบ้านในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองที่มีผลกระทบต่อบทบาทของ
 กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ผลการวิจัยตาม
 วัตถุประสงค์ ปัจจัยที่ส่งเสริมสู่การเป็นเมือง ผลกระทบของบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน และแนวทาง
 กับการปรับเปลี่ยนบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้ผลการวิจัยได้การทำวิจัยสามารถปรับใช้กับพื้นที่
 ที่เปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง ในพื้นที่ ที่กับเมืองหลวง ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ทราบปัจจัยที่ส่งเสริมสู่ความเป็นเมือง ในการศึกษาครั้งต่อไปทิศ
 การพัฒนาการเกิดเป็นเมืองว่ามีทิศทางอย่างไรบ้าง หรือผลกระทบเมื่อเกิดเมืองต่อประชาชนและ
 ประเทศอย่างไรบ้าง

